

καὶ ἐποιπσάμην χρῆσιν στρατηγήματος, ἵνα δι-
γείρω τὴν προσοχὴν καὶ ἐξυπνίσω τὴν δημοσίαν πε-
ριέργειαν, τοῦτο ἔπραξα ὅπως ἐπναφέρω εἰς τὴν
μνήμην ἱστορικὰ γεγονότα λησμονηθέντα, μάλιστα
δὲ ἄγνωστα πρὸς πλείστους τῶν ἡμετέρων σοφῶν.
Ταῦτα δὲ πάντα ἐγένοντο ἐπὶ σκοπῷ καλοῦ, ἐπὶ
σκοπῷ διαδόσεως τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων.

«Ἐδίδασκαν, ἅμα δὲ καὶ ἑτερπον. Ἀπόδειξις τοῦ-
του, ὅτι ἐφ' ὅσον διήρκει ἡ συζήτησις ἐν τῇ Ἀκα-
δημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν, πολὺς κόσμος συνέρρεεν εἰς
τὰς συνεδριάσεις, καὶ μέγιστον ἐνδιαφέρον ἐδείκνυνεν
ἵνα μάθῃ τί ἤθελεν ἀναγνωσθῇ. Τοῦτο προσέτι ἀ-
ποδεικνύει ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν μνημείων αὐτῶν
μέγιστα ἐνδιέφερε τὸ καινόν, ἵσως δὲ καὶ πλείοτε-
ρον ἢ εἰς τὰς συνήθεις συνεδριάσεις. Τελευταῖον, διὰ
τί νὰ μὴ εἶπω ὅτι ὁ Κ. Chasles ποτὲ δὲν εἶχε τό-
σον ἀκροατήριον, ὅσον κατὰ τὰς συνεδριάσεις ταύ-
τας; Ὁμολογῶ ὅτι ἐπολέμησα τὸ κακὸν διὰ τοῦ κα-
κοῦ, ἀλλ' ἔπραξα τοῦτο ἵνα θεραπεύσω τὸ κακόν.

«Ἡ μέθοδος αὕτη ἐφηρμόσθη ὑπὸ πολλῶν ἱα-
τρῶν, καὶ ἐνεκα ταύτης δὲν γεννῶνται ἐγκλημα-
τίαι. Ναί, ὅτι καὶ ἂν εἶπωσιν, ἔχω τὴν συνείδησιν,
ὅτι ἔπραξα, ἂν οὐχὶ μετὰ περισκέψεως, τοῦλάχισ-
τον μετ' εὐστοχίας καὶ πατριωτισμοῦ!»

Ἰπάρχει ἄρα γε μείζων βαθμὸς ἀγυρτείας καὶ
ἀναιδείας!

ΔΙΚ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑΙ

ΓΡΑΙΚΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΥΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ

ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΥΡΑΚΗ.

(Συνέχ. ἴδε φ. 469.)

Β'.

Κατὰ τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα ἤκμαζεν ἐν Κων-
σταντινουπόλει Μιχαὴλ ὁ Καντακουζηνός, ὅστις διὰ
τῆς ἐξαιρετικῆς τῶν κρατούτων εὐνοίας εἰς μεγάλην
περιωπὴν πλούτου καὶ ἰσχύος ἀνυψωθείς, καὶ ἀμφο-
τέρων καταχρῶμενος βαρύτερος καὶ ἀδικώτερος τῶν
τυράννων πρὸς τοὺς ἐκυτοῦ ἀδελφοὺς προσεφέρθη
μετὰ δὲ ταῦτα τῆς εὐνοίας ἐκπεσὼν δίκην κακούρ-
γου ἐκρεμάσθη ἐθνομίσσητος καὶ ἐθνοκατάρματος (1).
Μετὰ διακασαετίαν περίπου ἀναφαίνεται ἐν τῇ αὐτῇ
πόλει ἑτερος, Ἕλλην ὁ Γεώργιος Σταυράκης, τοῦ ὁ-
ποίου παραδόξως ὅτε βίος καὶ τὸ οἰκτρὸν τέλος
καταπληκτικὴν παριστῶσι τῷ Καντακουζηνῷ ὁ-
μοιότητα.

Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου, ἀνὴρ σύγχρονος καὶ
οἰκεῖος παραδίδωσιν ἡμῖν τὰς ἐξῆς λεπτομερείας (2).

(1) Περὶ Καντακουζηνοῦ λόγον ποιῶμαι ἐν τῇ μετ' ὀλίγον ἐκ-
δοθησομένῃ βιογραφίᾳ ἱεραίου τοῦ Τραπεζοῦ.

(2) Καισαρίου Δαπόντε, Κατάλογος ἱστορικῆς τῶν καθ' ἡμᾶς
χρηματισάντων ἐπισήμων Ῥωμαίων. (Τὸ περὶ Σταυράκη δημο-
σιεύματον ἀποσπασμα ἐκ τοῦ ἀνεκδότου τούτου συγγράμματος.

«Γεώργιος Πολίτης υἱὸς Σταυράκη, ἱατροῦ ἐπιστή-
μου, ἐπισημότερος δὲ αὐτός, ἢ διὰ τὰ εἰπῶ ἀληθέ-
στερον, ἐπισημότερος πάντων τῶν τότε μεγιστά-
νων Ῥωμαίων, καὶ ἐνδοξότερος· ὅτι ἐχρημάτισε με-
γάλος Σπαθάρης, καὶ πρῶτος καπικεχαγιάς καὶ ἀλ-
λου αὐθέντου, καὶ τοῦ Στεφάνθοδα Ῥακοβίτζα, ἢ
μᾶλλον εἶπειν, αὐθέντης τοῦ αὐθέντου Στεφάνθοδα
εἰς τοῦ ὁποίου τὰς ἡμέρας ὑπερυψώθη, ὑπερεπλού-
τησεν, ὡς πρὸ χρόνων εἰς τοὺς χρόνους μας ὁ Για-
κούπης Ἀρμένης ὁ ἀποκεφαλίσθεις, καὶ ἔγεινε περί-
φημος τόσον, ὥστε ἡ φήμη του ἐφθασε καὶ εἰς τὸν
βασιλέα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου, ὅσο με-
γάλη καὶ ἂν εἴναι, ὡς ὄναρ παρέρχεται, καὶ ὡς ἄν-
θος μαραίνεται, πολλῷ μᾶλλον Ῥωμαίου καὶ σκλάβ-
ου Τουρκῶν. Καὶ τοῦτος λοιπὸν παρὰ τῆς βασι-
λείας καταδικασθεὶς ἐκρεμάσθη ἐμπρὸς εἰς τὴν
πόρτα του εἰς τὸ μέγα ῥέμα (sic) νεοκτίστου
σπιτίου του, καὶ ἔγεινε τὸ τίποτές του ὅλο ἀ-
φεντικό· τὸ ὅποιον τὸ εἶπαν ἄλλοι μὲν ὑπὲρ τὰ χί-
λια, ἄλλοι δὲ χιλιάδας πουγγεῖα. Καὶ παρῆλθον,
καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν· καὶ ἐζήτησα καὶ ἐγὼ, ὡς ὁ Δαυὶδ,
τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐχ' εὗρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.
Ἔως τίνος λοιπὸν, ὦ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἕως πότε
ἐστὲ βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ
ζητεῖτε ψεῦδος; ἰδοὺ, νὰ, ἀπ' αὐτὸν καὶ ἄλλους
πολλοὺς ὡσὰν αὐτὸν, καὶ σεῖς γνωρίσατε τὸ τέλος
τῆς ματαιότητος, καὶ τὸ κέρδος τοῦ ματαίου, καὶ
ψεудоῦς τούτου κόσμου. Μίαν ἡμέραν μὲ τὴν γυ-
ναῖκα του μαζί, καὶ μὲ τοῦτον συντρώγωντας ἐγὼ,
ὄντας εἰς τὴν Πόλιν, ἔχοντας τὸ τίμιον ξύλον,
καὶ ἔχοντας τὸ σπίτι του σπίτι μου κονάκι μου, ὅ-
θεν ἔχοντας καὶ τὴν φιλίαν ἐξαίρετον, καθὼς καὶ
πάντων τῶν φαναριωτῶν τέσσαρας χρόνους, ὅπου
εἰς τὴν Πόλιν διέτριψα, εἶχα τὴν φιλίαν, καὶ τὰ
σπίτια τους κονάκια. Καὶ μεγαλορρόημον ὄντας ὁ
μακαρίτης, λέγοντας (sic), πῶς διὰ τὴν δικαιοσύ-
νην του καὶ τὴν σωφροσύνην του εὐτυχεῖ καὶ πολ-
λάκις καὶ ἀπὸ Βλάχους καὶ ἀπὸ Μπογδάνους κα-
τατρεχθεὶς, ὁ Θεὸς τὸν ἐγλύτωσε, καὶ ἄλλα τοιαῦ-
τα, καὶ ἄλλους τινὰς κατακρίνωντας, τὸν εἶπα ἐγὼ.
Δὲν εἶναι ἄρχον ἀδελφὲ ὅλα τὰ γλυτώματα ἀπὸ τὸν
Θεὸν διὰ τὴν ἀρετὴν μας, ἀμὴ μερικαῖς δὲ καὶ διὰ
κακὸν μας χειρότερον. Ἐνα καιρὸν (τὸν εἶπα εἰς τὴν
ἱστορίαν αὐτὴν), ἕνας κλέπτης κοιμώμενος ὑποκάτω
εἰς ἕνα τειχόκαστρον παλαιόν, ἐφάνη Ἀγγελος καὶ
τοῦ εἶπε· σίκω, παραμέρισαι, ὅτι εἶναι νὰ πέσῃ ὁ
τοῖχος· ἐξύπνησεν ὁ κλέπτης, ἐσικώθη, ἐπαραμέρη-
σεν, ἔπεσεν ὁ τοῖχος· ὅθεν ἐχάρη, καὶ εὐχαρίστησε
τὸν Θεὸν ὅπου τὸν ἐγλύτωσε· καὶ τὴν ἄλλην ἡμέ-

ἀντεγράφη τῇ εὐγενεῖ ἐπιστάσει τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πα-
λυμαθοῦς Κ. Γ. Σοφοκλέους, ἐφ' ᾧ καὶ δημοσίᾳ ἀπαγγέμεν
αὐτῷ τὰς χάριτας.)

ραν ἐπάγει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ προσφέρει λαμπάδα, λιβάνι, καὶ λάδι δι' εὐχαριστίαν· τὴν νύκτα δὲ βλέπει πάλιν τὸν Ἄγγελον καὶ τοῦ λέγει· διατί ἐπρόσφερες ἐκεῖνα ὅπου ἐπρόσφερες εἰς τὴν ἐκκλησίαν; τὰ ἐπρόσφερες τάχα διὰ εὐχαριστίαν, ὅπου σὲ ἐγλύτωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ ἐθάρρυνες πῶς ἀρέσει τὸν Θεὸν ἡ πολιτεία σου· ὅχι, δὲν τὸν ἀρέσει· ἀμὴ σ' ἐγλύτωσε, διὰ νὰ λάβῃς-πικρὸν, καὶ ἄτιμον θάνατον, καθὼς σὲ πρέπει. δὲν ὑπέρβαν ἡμέραις καὶ πιάνουν τὸν κλέπτην τοῦτον, καὶ τὸν κρεμνοῦν. τῶρα καὶ ἡ εὐγενεία σου (καὶ νὰ μὲ συμπαθήσῃς, ὅτι μὲ θάρρος καὶ πόνον μιῶ) μὴ νομίζῃς ἅλα ἐκεῖνα τὰ γλυτώματα διὰ τὴν καλοσύνην σου, καὶ τὰ πέρνεις ὅλα διὰ καλὸν σου, ἀμὴ συλλογίσου καὶ τὰ ἐναντία, καὶ πρόσεχε· τὸν εἶπα καὶ ἄλλην φοράν ἄλλα· καὶ ὅτι νὰ ἀφήσῃ τὴν Πόλιν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἕνα μὲν διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἅγιον τάφον, ὡς ἄλλοι πολλοὶ, δεύτερον, διὰ νὰ δώσῃ ἐλεημοσύνην πολλήν, ὡς πολὺ πλούσιος, διὰ νὰ κυβερνηθοῦν οἱ ἐκεῖσε· καὶ τρίτον, διὰ νὰ λησμονηθῇ τὸ ὄνομά του· μὴ βλέποντες τὸ πρόσωπόν του μερικὸν καιρὸν· ὅπου καὶ Τοῦρκοι, καὶ Ἑβραῖοι, καὶ Ἀρμένιδες, καὶ Φράγγοι, καὶ Ῥωμαῖοι, τὸν Σταυράκογλου καθ' ἡμέραν τὸν εἶχασιν εἰς τὸ στόμα τους, ὡς καὶ ῥημάδα τὸν εὐγαλαν μετὰ τὸν θάνατόν του διὰ στίχων, καὶ τὴν ἐτύπωσαν εἰς Βενετίαν. Αὐτὸς δὲ ζῶντας ἔστειλε, καὶ ἐτύπωσεν εἰς Λεῖψιν εἰς δύο τόμους τὸ θεολογικὸν βιβλίον Ἰωσήφ τοῦ Βρυεννίου, διὰ μεσιτείας τοῦ Πτολεμαΐδος, ὁσπερὸν δὲ Κωνσταντινουπόλεως Σωφρονίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ Βρυένιος ἐζούσεν, ὅταν ἡ βασιλεία τῶν Ῥωμαίων ἐψυχομαχοῦσεν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδώρου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. ὁ μακαρίτης Σταυράκογλους ἦτον μεταδοτικὸς, καὶ μεγαλόδωρος, ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας γρόσια ἔστειλε, καὶ ἀνεκτίσθη ἕνας ὁλόκληρος τοῖχος τοῦ εἰς τὸ ἅγιον ὄρος ἱεροῦ μοναστηρίου τῶν Ἰθέρων μὲ τὰ κελλία, καὶ ἕνα Παράκλησι (sic) τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ἔδωκε καὶ ἐμένα πρὸς τοὺς ἄλλοις πεντακόσια γρόσια, καὶ ἀγόρασα τὸ μάλαμα, μὲ τὸ ὅποιον ἐστόλισα τὸ τίμιον ξύλόν· τὸ ὅποιον μὲ τὸ μάλαμα τοῦτο, μὲ τὰ διαμάντια, καὶ τὰ σμαράγδια του, μ' ἐκόστισεν ὑπὲρ τὰ πέντε πούγγαια. ἔτι μ' ἔδωκεν ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια, καὶ ἀγόρασα μίαν κενδήλαν ἀσημένιαν μίαν καὶ ἡμισυ ὀκά. Μ' ἔδωκε καὶ ὁ σπαθάρης Ἰακωβάκης ἄλλα τόσα, καὶ ἀγόρασα ἄλλην μίαν παρμόιαν. ἔφερα καὶ ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν μίαν δύο ὀκάδες, καὶ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν μίαν δύο ἡμισυ ὀκάδες, καὶ εἶναι ταις (sic) τῶρα καὶ ἡ τέσσαρες κενδήλαις εἰς τὸ Χλωροποτάμου ἕνα ἀξιοθέατον θέαμα. ἔτι ὅταν ἐγίνετο εἰς τὴν Πόλιν ὁ βασιλικὸς δῶναυμάς διὰ τὴν γέννην τοῦ βασιλόπαιδος μίαν

ἐβδομάδα καὶ ἐκλείσθησαν τὰ κριτήρια καὶ ἀνοίχθησαν ἡ φυλακαὶ· καὶ ἔλλειψε τὸ ἀλισβερίσι, καὶ ἐφειγγολογοῦσαν ἡ νύκτες διὰ τὰ πολυάριθμα φῶτα, καὶ ἐγελοῦσαν ἡ ἡμέραις διὰ τὰ μυριάριθμα παίγνια καὶ ταῖς χαραῖς, καὶ ἐστολίσθησαν τὰ τσαρσία, καὶ ἐστολίσθησαν τὰ σπῖτια μικρῶν τε καὶ μεγάλων τουρκῶν τε καὶ τῶν ἄλλων, καὶ συνερίζοντο ποῖος τὸν ἄλλον νὰ περάσῃ εἰς τὸν στολισμὸν τοῦ σπιτιοῦ, εἰς καθρέπτας, εἰς πολυκάνδηλα ὠρολόγια κρεμαστά, στρώσιδια, καὶ ἄλλα διάφορα καὶ σπάνια, καὶ ὅλα πολύτιμα πράγματα· τότε δὲ τότε ὅταν ταῦτα ἐγίνοντο, ἐγὼ ἐκείτουρουν ἀσθενὴς εἰς τὸ Ἑγρίκαπι καὶ ἦλθεν ὁ προσετὼς τῆς ἐκεῖ ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τῆς θαυματουργοῦ νὰ μὲ ἰδῇ· καὶ συνομιλοῦντες, μὲ εἶπε διὰ τὴν ἁγίαν τράπεζαν, ὅτι δὲν ἔχει σκέπασμα ἄξιον καθὼς πρέπει· καὶ εὐθὺς γράφω πρὸς αὐτόν, ἄρχοντα λέγωντας, τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὀρίζει, ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ἡ εὐγενεία σου ἀποδίδωντας τὰ Καίσαρος Καίσαρι ἐστόλισες τὴν αὐλόπορτα στολισμὸν χιλίων γροσσῶν καὶ ἐπέκεινα, καὶ καλὰ ἔκαμες. Ἀπόδος καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ καὶ στείλε, στόλισαι καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας· καὶ θέλεις κάμει καλῆτερα. Δὲν ἄργησεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος· ἔκαμε καθὼς ὁ λόγος λέγει, τὸ γοργὸν καὶ χάριν· ἔχει καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν στέλλει μὲ τὸν γραμματικὸν τοῦ Σταθάκη Ζαγοριανὸν ἕνα κουμάσι χρυσὸ δέκα πέντε γροσίων τὴν πήχην καὶ μὲ μνηστὴ ὅσο θέλω νὰ χωρίσω νὰ κρατήσω, καὶ ἐχώρισα δέκα πήχεις· δὲν ἐφθασε τοῦτο καὶ τόσο πολὺ, ἀμὴ ἔστειλε τὴν ἄλλην ἡμέραν καὶ μίαν λαμπάδα ὀκάδες δέκα· τοιοῦτος μεγαλόφρων, καὶ μεγαλόδωρος ἦτον ὁ ἀρχωντας αὐτός, ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ· καὶ πολλὴν ἐλεημοσύνην ἐκεῖ εἰς τὸ μέγα ῥέμα ἔδιδε, καὶ πολλῶν χωριανῶν πτωχῶν ἐπλήρωνε τὰ χαράτσια· ἔτι ἦλθαν εἰς τοῦ λόγου μου ὁ Κυπριανός, Ζαγοριανός, καὶ Μακάριος ὁ Ψαριανός, οἱ ὅποιοι ἐκτιζαν μονήδρια ὁ μὲν Μακάριος εἰς τὰ Σκάντζουρα, ὁ δὲ Κυπριανός εἰς τὸ Γυμνοπελαγῆσι, καὶ κυρὰ Παναγιὰ λεγόμενα, νησιὰ καὶ τὰ δύο μικρὰ ἀκατοίκητα, πλησίον τῆς Σκοπέλου· καὶ ἦσαν ἐπὶ ταυτοῦ χάριν ἐλεημοσύνης καὶ βοηθείας διὰ νὰ τὰ ἀποτελειώσωσιν. Ἔτυχε δὲ τότε νὰ κτίζῃ τὸ εἰς τὸ μέγα ῥέμα ὀσπίτιον καὶ τοὺς ἔστειλα πρὸς αὐτόν μὲ ἕνα μου γραμματίδιον. Ἀρχοντα λέγωντας ἡ εὐγενεία σου κτίζεις σπῖτια διὰ λόγου σου, κτίζουσι καὶ αὐτοὶ ὀσπίτια διὰ τὸν Θεόν. Πῶς, καὶ πόσα πρέπει λοιπὸν, καὶ χρεωσταὶς νὰ τοὺς δώσῃς διὰ νὰ τὰ τελειώσωσιν· ἡ σύνεσις γινώσκει τῆς εὐγενείας σου· καὶ τοὺς ἔδωκε ἑκατὸν γρόσια τὸν καθένα πεντήκοντα. Σέργιος ὁ Μακραῖος ἀναφέρει περιστατικὸν τι κα-

ταδεικνύον τὴν ποταπότητα τοῦ χαρακτηρῶς τοῦ διαβολῆτος τούτου ἄρχοντος.

«Κατ' αὐτὰ δὲ τὸ ἔτος (1760) τῆς ἑορτῆς τοῦ πρωτοκλήτου τῶν Ἀποστόλων ἁγίου Ἀνδρέου κυκλαυμένης, καὶ ἀργείας ἐνδιατάκτου καὶ κανονικῆς κηρυττομένης, ἔδοξε τῷ παναγιωτάτῳ κυρίῳ Σεραφεῖμ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἱερᾷ συνόδῳ λαμπροτέραν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐν τῷ ἰδίῳ κλήρῳ ποιῆσαι τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀποστόλου, καὶ συνῆλθον ἐν τῇ πανηγύρει ἅπαντες οἱ τε ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες, προητοίμασε δὲ πανηγυρικὸν καὶ ὁ μέγας Εὐγένιος (ὁ Βούλγαρις). Πολλοὶ ἐκ τῶν περὶ τὰς Συκὰς τόπων ἵνα καὶ τὴν παύρησίαν τοῦ πατριάρχου ἴδωσι καὶ τὴν ὁμιλίαν τοῦ διδασκάλου ἀκούσωσι συνῆλθον ἐτοίμως, ἐν οἷς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐντίμων συνῆλθε καὶ Ἀθρειακόφριος ἀρμοστής τῆς εὐσεβοῦς αὐτοκρατορίας τῶν Ῥώσων ἐν κοινῷ σχήματι. Ἐγένετο οὖν φαιδροτάτη ἡ πανήγυρις, καὶ ἀγαστὴ ἦν τοῖς τε εὐθέως τελουμένοις καὶ τοῖς ὀρωμένοις καὶ ἀκουσμένοις ἅπασιν ὥστε ἀπελύοντο ἅπαντες χαίροντες. Συμπανηγυρίσας δὲ εὐσεβῶς καὶ τῆς πνευματικῆς χρεῶς καὶ χάριτος συμμετασχὼν ὁμοπίστως ὁ ὀρθόδοξος ἀρμοστής τῶν Ῥώσων, μήτε ἰδίᾳ μήτε κοινῇ ἐντυχὼν τῷ παναγιωτάτῳ, μήτε τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι τῆς ἐκκλησίας γνωρισθεὶς ὁποῖος ἦν, τῶν δυσμενῶν τὰς ὑπονοίας περιαιρῶν, καὶ συνετῶς πάντοθεν φυλκττόμενος τὰς κατὰ τῶν ὁμοπίστων διαβολάς. Ἀλλὰ τις τῶν ἀρχόντων (ἦν δὲ οὗτος Γεώργιος ὁ τοῦ Σταυράκη πρωτοσπαθάρης) δυσμενὴς ὢν τῷ παναγιωτάτῳ κυρίῳ Σεραφεῖμ ἐπὶ τῇ τόλμῃ αὐτοῦ καὶ ἀγχινόῳ καὶ ἀόκνῳ γοργότητι πάντα διανοησάμενος ὥς ἂν λάθοι, καὶ πονηρὰν ὑπόνοιαν τοῖς κρατοῦσιν ὑποβάζων, καὶ ἔξωσιν τοῦ παναγιωτάτου ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξεργάσειεν, συσκευάζει τοιοῦτον, οἷον οὐδὲ Ἰουδαῖος θεοστογῆς ἂν ἐτόλμησε, λίβελλον ἀνώνυμον πλασάμενος καὶ γύναιόν τι τῶν περιδλέπτων καὶ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἀδελφὴν εἰσδουρῶν χρημασι πεπραπίσας διὰ τῆς βασιλόπαιδος πρὸς τὸν κρατοῦντα διεβίβασε, περιεῖχε δὲ τὸ ψευδόγραμμα, ὥς ὁ πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων ἑορτὴν πάνδημον ἀσυνήθως ἐπιτελέσας, καὶ τὸν ἀρμοστήν τῶν Ῥώσων προσκαλεσάμενος, λαμπρῶς ἐπελθόντα ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐνδόξως, καὶ μετὰ μεγάλης ὕψους τῶν ἡγεμόνων καὶ βασιλέων ὑπαντῆς δεξωσάμενος διὰ πολλῶν συνεστήσατο αὐτῷ τὸν λαόν. Ὁ δὲ ἀναγνούς καὶ τῷ θυμῷ ζέσας πρὸς τὸν ἐπίτροπον τῆς βασιλείας αὐτοῦ αἴφνης ἐπέστη, καὶ τὸν λίβελλον ἐπιδούς διηρώτα, εἰ τοῦτον λαμβάνει τὰ γενόμενα· ἐκπλαγεὶς δὲ ἐκείνος ἐπὶ τῇ ἀπηνόῳ τοῦ συκοφάντου, ἐπισχεῖν ἔδειτο, καὶ τὸν τολμητὴν ὁποῖος ἂν ᾖ ψευδόμενον διήλεγχε, καὶ διέλυσεν ἀποδεικτικῶς τὴν τὴν παράνομον συ-

κοφαντίαν, καὶ τὸν κρατοῦντα πείσας εὐλόγως παρῖδεν, ἐφρόντισε μαθεῖν τὸν συγγραψάμενον· ἐξέστη δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Σεραφεῖμ μαθὼν τὴν κατ' αὐτοῦ ταύτην διαβολὴν, καὶ διηπόρει τίς τί παθὼν τοιαῦτα αὐτοῦ κατεψεύσατο, ἀλλ' οὐδὲ συνεικάζει εἶχε χριστιανὸν εἰς τοσοῦτον ἀτοπίας ἐλάσσαντα. Ὁ δὲ συνετὸς καὶ πολὺπαιρος ἐπίτροπος, καὶ πᾶν τὸ κράτος τῶν Ὑθωμανῶν ἐπιστημόνως φέρων ἐπερευνήσας τὸν τολμητὴν κατέμαθεν· ἀλλὰ φίλος τις αὐτὸν περισώσας, διὰ πολλῶν χρημάτων ὑστερον τοῦ τότε κατ' ἀξίαν θανάτου ἐρρύσατο. » (1).

Ἀνώνυμός τις, Κωνσταντινουπολίτης ὡς φαίνεται, ἐθρηνώθησε τὸ τραγικὸν τοῦ Σταυράκογλου τέλος (2) ἐν τῷ γνωστῷ τοῖς πᾶσι στιχουργήματι τῷ ἀπειράκις μέχρι τοῦ νῦν ἐν Βενετίᾳ ἐκδιδομένῳ (3).

Καὶ τὰ μὲν ὑπὸ Μακραίου διηγούμενα μεγάλως ἀμαυροῦσι τὸ ὄνομα τοῦ Σταυράκη, ἔχοντος ἀννητιρρήτως πολλὰ τῶν ἐλαττωμάτων, ἅτινα διακρίνουσι τοὺς μετ' ἀγροίκων τυράννων δίκαιουμένου, ὁψιπλούτους. Ἀλλὰ τὰ ἐλαττώματα ταῦτα ἐπισκιάζουσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀποσθενόουσιν, αἱ ὑφ' ὧν περιεκοσμεῖτο ὁ ἀνὴρ ἀρεταί, καὶ ἰδίως ἡ περὶ τὸ ἀγαθοεργεῖν χριστιανικωτάτη αὐτοῦ τάσις. Ὅθεν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν γένος εὐγνωμόνως περισυναγαγὼν τὰ λείψανα τοῦ δυσμοίρου ἄρχοντος μετὰ τῶν ἀνηκουσῶν ἐκήδευσεν τιμῶν. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὁ εὐφάνταστος ἱεροκέρυξ Ἰωάσαφ Κορνήλιος ἐξεφώνησε λόγον, ἐν ᾧ κατέδειξε τὴν ματαιότητα τοῦ πλούτου καὶ τοῦ κόσμου, προβάλλων ζωηρὸν τοῖς ἀκροωμένοις παράδειγμα τὸν ἐγκωμιαζόμενον ἀτυχῇ Σταυράκην.

Κ. ΣΑΘΑΣ.

(Ἐπεταὶ ὁ ἐπιτάφιος λόγος.)

ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΤΑΪΠΙΓΚΟΙΣ.

Διέτριψα περὶ τὰ ἐννέκ ἔτη ἐμπορευόμενος ἐν τῇ παρὰ Σιγκάϊ μικρᾷ πόλει Καντσοῦ, καὶ ἐν τῷ διαστήματι αὐτῷ ἄπαξ μόνον εἶδον ἕνα εὐρωπαῖον. Τὸ κατὰστημα ἡμῶν κατεγίνετο ἰδίως εἰς τὴν ἐμπορίαν τῆς μετὰξης μετὰ τῶν ξένων, τὰς δὲ μετ' αὐτοῦ σχέσεις ἐγὼ πρὸ πάντων ἐτήρουν. Ἐπειδὴ δὲ μετέ-

(1) Ὑπομνήματα ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας (χειρόγρ. παρὰ Σοφ. Οἰκονόμῳ).

(2) 1764. Σταυράκογλου ὁ σπαθάρης καπὴ κεχαγίης τοῦ ἐν Βλαχίᾳ βοεβίδα Κωνσταντίνου Τζεχάνη κρημνίσαι ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου, τὰ δὲ πλοῦτῃ αὐτοῦ δημεύονται βοεβοδεύσαντος ἐν Βλαχίᾳ τοῦ Στεφάνου Ρακοβίτζα. » Κυρ. Μαλιρρόπου, Χρονολογία ἱστορικὴ. Ἐν Ὁδησσῷ 1838, σελ. 243.

(3) « Ἱστορία διὰ στίχων ἀπλῶν περιλαμβάνουσα τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις τοῦ μεγάλου ἄρχοντος καὶ σπαθαρίου Σταυράκη, καὶ τοῦ αὐτοῦ θρηνωδέστατον τέλος, καὶ τὸν ἐκονειδίστην θάνατον. »